Pohjoismaiden neuvoston suositukset 2023

Suositus 1/2023: Pohjoismaiden tuki Ukrainan jälleenrakentamiseen (A 1932/PRE)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että vaihdetaan tietoja ja kehitetään edelleen Pohjoismaiden ja Ukrainan välisiä nykyisiä yhteistyöhankkeita, jotka liittyvät julkisen hallinnon, koulutuksen ja infrastruktuurin kehittämiseen.

että tehdään yhteistyötä sekä pohjoismaisen että eurooppalaisen rahoituksen varmistamiseksi Ukrainan jälleenrakentamisen hyväksi.

että tuetaan Ukrainaa korruption vastaisessa työssä ja julkisten varojen demokraattisessa ohjauksessa.

Suositus 2/2023: Yhteispohjoismainen turvallisuus ja puolustus (A 1926/PRE)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että laaditaan kokonaispuolustusraportti Pohjoismaiden yhteisestä turvallisuudesta ja puolustuksesta.

että tarkastellaan Pohjoismaiden neuvoston ja ministerineuvoston asemaa suhteessa pohjoismaiseen turvallisuus- ja puolustusyhteistyöhön.

Suositus 3/2023: Pohjoismaiden kansanopistojen välisen yhteistyön edistäminen (A 1915/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se edistää Pohjoismaiden kansanopistojen välistä yhteistyötä pohjoismaisten naapurikielten sekä Pohjoismaiden kulttuurin ja demokratian vahvistamiseksi.

Suositus 4/2023: Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti 2024 (B 345/PRE)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se hyväksyy ministerineuvoston ehdotuksen Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2024 budjetiksi, johon sisältyy Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston välinen budjettikompromissi, jonka loppusumma on 20,5 miljoonaa Tanskan kruunua.

MR-SAM toteaa seuraavaa:

että ympäristö- ja ilmastosektori varaa osana vuoden 2023 budjettikompromissia 3 miljoonaa Tanskan kruunua ns. nuorten pohjoismaiseen ilmasto- ja biodiversiteetti-rahastoon, josta nuoret voivat hakea tukea pohjoismaisten tapahtumien järjestämistä tai niihin osallistumista varten. Tapahtumien on edistettävä pohjoismaisten nuorten paneutumista ilmasto- ja biodiversiteettiasioihin. Varat ovat käytettävissä vuoden 2025 loppuun asti, ja yhteistyöministerit haluavat seurata määrärahan käyttöä myös vuonna 2024 ja informoivat käytöstä Pohjoismaiden neuvostolle. Jos kaikki varat käytetään vuoden

2023 aikana, ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto voi pyytää rahastolle vuonna 2024 lisätukea varoista, jotka on varattu ilmasto- ja ympäristöalan nuorisoaloitteisiin vuoden 2024 budjettikompromississa, vrt. edellä. Jos myös nämä varat käytetään loppuun, yhteistyöministerit suhtautuvat myönteisesti mahdollisuuksiin hakea lisärahoitusta.

että on sovittu, että yhteistyöministerit varaavat 1 miljoona Tanskan kruunua pohjoismaisen kulttuurivaihdon vahvistamiseen Pohjoismaiden ulkopuolella.

että MR-S varaa 1 miljoona Tanskan kruunua Pohjoismaiden lapsiperheköyhyyttä käsittelevään raporttiin, joka toimii pysyvästi köyhyysrajan alapuolella eläviä lapsia ja nuoria koskevan Pohjoismaiden neuvoston suosituksen 21/2022 seurantana.

että yhteistyöministerit varaavat osana vuoden 2023 budjettikompromissia 500 000 Tanskan kruunua Jan-Erik Enestamin raportin seurantaan pohjoismaisen kriisivalmius-yhteistyön vahvistamiseksi ja 250 000 Tanskan kruunua Pohjoismaiden välisiä rajaesteitä koskevan työn vahvistamiseksi. Yhteistyöministerit seuraavat kriisivalmius-yhteistyön ja rajaesteitä koskevan työn kehittymistä ja informoivat Pohjoismaiden neuvostoa työn kehittymisestä.

että on sovittu, että Pohjoismaiden neuvoston ja Pohjoismaiden ministerineuvoston tulee käydä vuoropuhelua ja pyrkiä löytämään mahdollisimman hyvä yhteisymmärrys seuraavan budjettikauden budjettikehyksistä ja -periaatteista.

että on sovittu neuvotteluiden jatkamisesta Pohjoismaiden neuvoston kanssa mahdollisen liikennepolitiikan ministerineuvoston perustamisesta.

että on sovittu, että Pohjoismaiden ministerineuvoston nykyinen ja tuleva puheenjohtajamaa tapaavat Pohjoismaiden neuvoston nykyisen ja tulevan puheenjohtajamaan kanssa vuoden 2023 lopussa keskustellakseen Pohjoismaiden budjettityöstä tulevaisuudessa.

Suositus 5/2023: Opiskelijoiden liikkuvuus (A 1925/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tekee selvityksen toimenpiteistä, joita tarvitaan opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämiseksi Pohjoismaiden välillä.

että tarkastellaan mahdollisuuksia luoda yhteispohjoismainen markkinointiohjelma ja korkeakoulutuksen ja oppilaitosten verkkoalusta.

että selvitetään, kuinka Pohjoismaissa opiskeleville voitaisiin myöntää opiskelija-alennus maiden julkisessa liikenteessä.

että selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön yhteispohjoismainen sähköinen opiskelija-kortti.

Suositus 6/2023: Opiskelijoiden liikkuvuus (A 1925/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne toimivat aktiivisesti korkeakouluvaihdon lisäämiseksi Pohjoismaiden välillä.

Suositus 7/2023: Yhteispohjoismainen panostus pyhiinvaellusreitteihin (A 1930/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se edistää pohjoismaisia pyhiinvaellusreittejä koskevaa yhteistyötä ja käynnistää pyhiinvaellusreittejä koskevan yhteispohjoismaisen panostuksen jo olemassa olevien toimijoiden kanssa.

Suositus 8/2023: Globaalit geopuistot (A 1943/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että selvitetään, miten ympäristökasvatuksen alalla voitaisiin tehdä yhteistyötä ja vahvistaa Global Geopark -verkostoa Pohjoismaissa. Painopisteenä tulee olla lasten ja nuorten kestävää kehitystä ja luonnon arvoja koskevan osaamisen vahvistaminen.

Suositus 9/2023: Yhteistyön vahvistaminen ja laajentaminen ydinvoima-alan toimintaa ja käytöstäpoistoa koskevan tutkimuksen ja osaamisen alalla (A 1945/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että perustetaan pohjoismainen ydinvoimaosaamisen keskus, jotta voidaan varmistaa:

ydinvoima-alalle korkeasti koulutettu työvoima (sekä teollisuustyöntekijät että toimihenkilöt).

pohjoismaisen osaamisen koordinointi ja osaamisen aikaisempaa parempi hyödyntäminen Pohjoismaiden yhteiseksi hyödyksi.

ydinvoima-alan ympäristö- ja turvallisuustyö.

pohjoismaisten resurssien vienti, yhteensovittaminen ja vahvistaminen, niin että Pohjoismaat voivat jatkossakin toimia johtavassa asemassa ydinvoimaosaamisen kehittämisen saralla.

Suositus 10/2023: Ammatillisten koulutusten pohjoismainen komitea (A 1956/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että asetetaan ammatillisten koulutusten pohjoismainen komitea.

Suositus 11/2023: Pohjoismainen ulkoilustrategia (A 1957/UKK)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan pohjoismainen ulkoilustrategia.

Suositus 12/2023: Yhteispohjoismaiset toimet lisätiedon keräämiseksi koskien parisuhdetappojen ehkäisemistä ja torjumista (A 1929/UVN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne ryhtyvät toimiin varmistaakseen parisuhdetappoja koskevat samankaltaiset määritelmät ja väkivaltatilastoinnin jäsenehdotuksesta ilmi käyvällä tavalla.

Suositus 13/2023: Yhteispohjoismaiset toimet lisätiedon keräämiseksi koskien parisuhdetappojen ehkäisemistä ja torjumista (A 1929/UVN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että Pohjoismaiden ministerineuvosto laatii katsauksen tehokkaista toimista parisuhdetappojen ja kuolemaan johtavan lähisuhdeväkivallan torjumiseksi.

Suositus 14/2023: Lääkkeiden yhteishankinnat Pohjoismaissa (A 1936/UVN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että lisätään rokotteiden, lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden hankintoja koskevaa yhteistyötä.

että selvitetään Pohjoismaiden mahdollisuuksia hankkia joitakin lääkkeitä, rokotteita ja lääkinnällisiä laitteita yhteisesti.

että selvitetään mahdollisuuksia perustaa yhteisiä lääkkeiden ja sairaanhoitotarvikkeiden varmuusvarastoja.

Suositus 15/2023: Lasten ja nuorten psyykkinen terveys (A 1943/UVN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että seurataan nuorten mielenterveyttä koskevan raportin tuloksia koronapandemian vaikutuksista ja vaihdetaan kokemuksia hyvistä esimerkeistä, joiden avulla nuorten mielenterveyttä on onnistuttu parantamaan.

että tietojen vaihtamisessa kiinnitetään erityisesti huomiota nuorisosukupolven erityisryhmiin, joilla on ikätovereitaan enemmän ongelmia ja erityistarpeita arjessaan.

että itsemurhien nollatoleranssin eteen tehtävä työ yhdistetään mielenterveyden parissa tehtävään työhön.

että huolehditaan siitä, että mielenterveysongelmista kärsivät nuoret saavat takuun ongelmien selvittämisestä ja hoidon saamisesta Pohjoismaissa.

Suositus 16/2023: Yritysten yhteiskuntavastuu, ihmisoikeudet ja luonnonvarojen omistusoikeus (A 1856/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne aktiivisesti edistävät monikansallisten yritysten ihmisoikeusvastuuta koskevan oikeudellisesti sitovan YK-sopimuksen (Binding Treaty) hyväksymistä.

Suositus 17/2023: Luonnonsurmaa koskeva lainsäädäntö (A 1863/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne osallistuvat keskeisiin kansainvälisiin keskusteluihin vakavien luonnonympäristöön kohdistuvien rikosten kriminalisoimiseksi sekä sodan että rauhan aikana.

Suositus 18/2023: Yhteispohjoismainen ilmastotyö (A 1874/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne toimivat yhdessä eurooppalaisten ilmastotavoitteiden päivittämiseksi voimassa olevan tieteellisen neuvonannon mukaisesti Pariisin sopimuksen 1,5 asteen tavoitteen saavuttamiseksi.

Suositus 19/2023: Yhteispohjoismainen ilmastotyö (A 1874/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se seuraa pohjoismaista julistusta ilmastoneutraaliudesta yhteispohjoismaisella ilmastostrategialla.

Suositus 20/2023: Kotiviljelyn lisääminen ja tukeminen Pohjoismaissa (A 1941/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että lisätään ja tuetaan kotiviljelyä Pohjoismaissa ja laaditaan kotiviljelyopas, jossa otetaan huomioon Pohjolan ilmastovyöhykkeet.

että käynnistetään työ soveltuvien lajien löytämiseksi yhteistyössä NordGenin kanssa kotiviljelyn tukemiseksi eri ilmastovyöhykkeillä.

että vahvistetaan pohjoismaista yhteistyötä kaupunkivihreän kehittämiseksi ja edistetään siten kotiviljelyä kaupungeissa.

Suositus 21/2023: Pohjoismaiset kansainvälisen ympäristörikollisuuden vastaiset panostukset (A 1942/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että helpotetaan ja koordinoidaan rikoksentorjunnassa tehtävää pohjoismaista yhteistyötä kansainvälisen ympäristörikollisuuden alalla.

Suositus 22/2023: Itämeren kestävämpi silakankalastus (A 1944/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että neuvotellaan teollisen troolauksen rajoittamisesta Itämeressä.

että tehdään aloite Baltic Sea Fisheries Forum -järjestölle siitä, miten kestävää kalastusta voidaan edistää tulevaisuudessa rajoittamalla teollista troolausta Itämeressä.

Suositus 23/2023: Risteilyturismi (A 1948/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että kehitetään kattava pohjoismainen suunnitelma kestävästä ja päästöttömästä risteilymatkailusta Pohjoismaissa.

että laaditaan yhteinen strategia arktisten alueiden kestävää, päästötöntä risteilyliikennettä koskevien suuntaviivojen tiukentamiseksi.

Suositus 24/2023: Risteilyturismi (A 1948/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että kartoitetaan risteilyliikenteen ympäristövaikutukset ja yhteiskunnalliset vaikutukset Pohjoismaissa, keskittyen erityisesti arktisiin alueisiin.

että tutkitaan lisääntyneestä risteilyliikenteestä aiheutuvia seurauksia turvallisuudelle ja valmiudelle arktisilla alueilla.

Suositus 25/2023: Poliisi- ja tulliyhteistyö (A 1906/UVU)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että pohjoismaista poliisi- ja tulliyhteistyötä lisätään.

että laaditaan yhteinen strategia salakuljetuksen vähentämiseksi tavaraliikenteessä.

Suositus 26/2023: Nuorisotyöttömyys Pohjoismaissa (A 1918/UVU)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että kartoitetaan osaamisen tasapainoa Pohjoismaissa tulevien vuosien osaamistarpeiden selvittämiseksi Pohjoismaissa ja investoidaan ammattikoulutuksen saaneiden nuorten osaamiseen osaamistarpeiden pohjalta.

että kehitetään raportointijärjestelmä ja markkinoidaan sitä keskeisille toimijoille alakohtaisesti säännellyistä ammattipätevyyksistä johtuvien rajaesteiden tunnistamiseksi.

että nimetään pohjoismainen työryhmä, joka saa tehtäväksi tehdä yhteisiä aloitteita ja kehittää työkaluja nuorisotyöttömyyden ja syrjäytymisen torjumiseksi.

että parannetaan pohjoismaisten työnvälitys-/työnhakupalvelujen välistä yhteistyötä, niin että työnhakijat pystyvät näkemään kaikki Pohjoismaissa avoinna olevat työpaikat.

että pyritään edistämään ammattikoulutusten näkyvyyden ja houkuttavuuden lisäämiseksi kaikkialla Pohjoismaissa luomalla Pohjoismaiden kaikille ammattikoulutuksille yhteinen koulutusalusta, jonka avulla opiskelupaikkaa hakevat ja ammatinvalinnanohjaajat saavat kokonaiskatsauksen kaikkien Pohjoismaiden ammattikoulujen tarjoamista koulutus-mahdollisuuksista.

että pyritään edistämään oppisopimus- ja työssäoppimiskoulutuksien kehittämistä kaikissa Pohjoismaissa, jotta voidaan paremmin ja joustavammin vastata yritysten yhä erilaistu-vimpiin ja alati vaihtuviin työvoimatarpeisiin.

että luodaan alusta, jossa on yleiskatsaus pätevyysvaatimuksista, joita edellytetään ammattikoulutuksen hyväksymiseksi toisessa Pohjoismaassa, sikäli kuin se ei vielä ole.

Suositus 27/2023: Elintarvikehuollon yhteispohjoismaiset panostukset (A 1938/UHN)

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että lisätään ekologisten ja kaupallisten lajikkeiden tutkimuksen ja kehityksen sekä sellaisten viljelysuositusten koordinointia, jotka vastaavat ilmastonmuutoksen seurauksena muuttuneita Pohjolan kasvuolosuhteita.

että lisätään elintarvikehuoltoa ja omavaraisuusastetta Pohjolassa, jotta alueemme on varautunut paremmin ilmastonmuutoksen varalta, jottemme olisi niin haavoittuvia kriisitilanteissa ja jotta olisimme paremmin varustautuneita ylläpitämään kestävää kaupallista maa- ja karjataloutta uusissa kasvuolosuhteissa.

että ylläpidetään ja kehitetään Pohjoismaisen geenivarakeskuksen NordGenin merkitystä Pohjolan elintarvikehuollon takaajana ilmastonmuutoksessa.